SVENSK MUSIKTIDNING

N:r 6. | Redaktör och utgifvare: FRANS J. HUSS. Telefon: Brunkeberg 14 97. | NORDISKT MUSIKBLAD. Stockholm den 16 Mars 1905. | Expedition: Kammakaregatan 6. Pris: Helår 5 kr. Lösnummer 25 öre. Annonspris 20 öre pr petitrad. | 25:e Årg.

Hugo Alfvén.

Bland våra yngre, äfven i utlandet uppmärksammade tonsättare intager Hugo Alfvén ett framstående rum. Vi hade nyss tillfälle nämna att han i en tysk musiktidning, hvari svenska tonkonstnärer omnämndes, betecknades såsom en af "den moderna musikens befordrare" i sitt hemland, och då till Parisutställningen 1900 den "svenska konserten" förbereddes, blef hr Alfvén af kommitén som hade bestyret dermed, upptagen bland de tonsättare som då skulle representera Sverige, nämligen jämte honom Franz Berwald, Aug. Söderman, Alb. Rubensen, L. Norman, A. Hallén och W. Stenhammar. Såväl genom konserter som genom kompositioner har hr Alfvén nu i mer än ett decennium gjort sig bekant i vår musikvärld. En nyligen af honom gifven och en annan förestående konsert, båda med program af hans egna tonsättningar, ge oss anledning att nu fästa uppmärksamheten på honom och meddela jemte hans porträtt en biografisk teckning och redogörelse för hans kompositoriska verksamhet, dervid till en del återgifvande en för sex år sedan i denna tidning införd uppsats.

Hugo Alfvén är född i Stockholm den 1 Maj 1872. Då skolstudier och skoltvång snart blef den unge gossen motbjudande, fick han i stället för att afsluta skolbanan utveckla sina musikaliska anlag, och från 1887 till 1890 finna vi honom sålunda som elev vid vårt konservatorium, der han studerade violinspelet för professor Joh. Lindberg och hvari han sedan ytterligare här hemma utvecklade sig för konsertmästaren Lars Zetterqvist.

Hugo Alfvén.

Lola Artôt de Padilla.

Efter afslutade violinstudier i akademien sökte sig hr Alfvén in uti kontrapunktklassen, men blef icke antagen. Han vände sig nu till den skicklige teoretikern och kontrapunktisten kantor Lindegren och studerade under dennes ledning i fyra år, hvilket såsom han säger, blef af en afgörande betydelse för hans utveckling som musiker.

Samtidigt med början af kompositionsstudierna egnade han sig med ifver åt målning. Efter slutad skolgång hade han i Tekniska skolan tagit lektioner i teckning och hans lärare i målning, Oskar Törnå, rådde honom afgjordt att blifva målare. Hågen för musiken tog dock öfverhand.

Det var emellertid icke endast kärlek till konsten, som tog hjärta och sinne i anspråk hos den unge Alfvén; äfven åt naturen egnade han sitt svärmeri. Somrarne fick han nämligen tillbringa i Stockholms yttre skärgård. Der älskade han att lefva ett friskt naturlif och att i en liten segelbåt »trotsa storm och sjö." "Der uti skärgården», säger han, "har jag skrifvit mina båda symfonier. Mina bästa idéer hafva kommit under nattliga, stormiga seglatser och i synnerhet de vilda höstarne hafva varit mina härligaste diktartider. Jag tror mig kunna säga, att jag under ströfvandet i skog och mark mottagit lika djupa och utvecklande intryck af både estetisk och filosofisk art, som af de

stora klassiska och moderna mästare och filosofer jag älskat att fördjupa mig uti".

Efter afslutade studier vid konservatoriet inträdde den unge violinisten i hofkapellet, der han tjenstgjorde 1890—91, derefter egnade han sig åt komposition och konserterande. Hans första offentliga uppträdande som solist vilja vi minnas egde rum i början af 1892, då han biträdde å en af Typografiska föreningens sångkör (Bellmanskören) gifven konsert i Berns' salong, och kort derefter medverkade han på en af dir. Alb. Lindström gifven kyrkokonsert. Året derpå hade han en egen konsert i Vetenskapsakademien, hvarvid han visade stor förmåga som virtuos på sitt instrument. Han biträdde sedan på en mängd konserter så i hufvudstaden som i landsorten och gaf här i slutet af mars 1896 en soaré i nyssnämnda lokal, då han spelade en af honom komponerad "Romans" samt en Violinsonat (op. 1), tillegnad dr Anton Nyström, föreståndaren för Arbetareinstitutet härstädes, vid hvars söndagskonserter hr Alfvén flitigt medverkat. Genom denna sonat ådagalade han grundliga studier och framstående kompositionstalang. Samma år erhöll han statsstipendium för 2 år och företog hösten 1897 studieresor i Tyskland, Frankrike och Belgien, hufvudsakligen uppehållande sig i Brüssel, der han studerade violinspelet för den berömde violinmästaren César Thomson.

Med sitt första större verk för orkester framträdde hr Alfvén i febr. 1897, då på en symfonimatiné i kgl. teatern en af honom komponerad Symfoni i F-moll stod på programmet, ett verk som väckte ganska mycken uppmärksamhet, röjande liflig fantasi och betydande förmåga i orkesterbehandlingen. Efter utförandet af detta verk egnades honom af ett antal mecenater och musikvänner en vacker hyllning, bestående af en pekuniär hedersgåfva.

Återkommen till hemlandet fick Alfvén å en symfonikonsert på kgl. teatern i maj 1899 uppförd sin andra symfoni i D-dur, hvilken väckte ännu mera uppseende än den första och som sedan med stor framgång gifvits äfven utom Sverige, så i Köpenhamn samma år, der den mycket berömdes af kritiken, och året derpå i Kristiania, der dess komponist blef benämnd "en uppgående stjärna". I september 1899 företog herr Alfvén en konsertturné i mellersta Sverige under medverkan af fröken Märtha Ohlson och sångerskan Karin Weber.

Vid det nya århundradets invigning, nyårsdagen 1900, på kgl. teatern utfördes en af hr Alfvén till ord af E. A. Karlfeldt komponerad kantat, och i febr. samma år erhöll han Jenny Linds-stipendiet, som han innehade i tre år. Sedan dess har han nästan oafbrutet vistats på studieresor, dels i Tyskland — hufvudsakligen i Berlin, Dresden (der han studerade dirigentskap för hofkapellmästare Kutschbach) och München — dels i Paris, Wien, Budapest m. fl. framstående musikstäder. Spanien har fängslat honom genom den elektriserande rytmiken i dess musik; Italien, sångens härliga land har han besökt upprepade gånger.

I november 1900 gafs på en symfonikonsert å kgl. teatern en ny komposition af hr Alfvén, "Klockorna", för baryton och orkester, och i dec. 1902 uppförde Musikföreningen ett nytt körverk af honom "Herrens bön" till ord ur "Martyrerna" af Stagnelius. Sommaren samma år tillbragte hr Alfvén i Danmark vid Skagen tillsammans med andra konstnärer.

I jan. 1903 gafs å kgl. teatern en Alfvén-konsert under komponistén direktion, hvarvid utfördes D-dur-symfonien, "Klockorna" och Nyårskantaten; i maj 1904 gafs en dylik konsert, dirigerad af honom själf, då programmet upptog F-moll-symfonien, "Midsommarvaka", svensk rhapsodi för orkester, och sånger: "Trubadurens ande", "Se allena har jag vandrat", "Ved huset", "Svarta rosor" och "Sommardofter".

Strax före denna konsert hade hr Alfvén blifvit utnämnd till lärare i instrumentation och komposition vid musikkonservatoriet efter afgående läraren, hofkapellm. Dente. Hans konstresor hindrade emellertid tillträdandet af befattningen, hvilken han sedan afsade sig.

Vid hr Alfvéns nyss här gifna konsert i Musikaliska akademien spelade han sjelf jemte hr Stenhammar sin violinsonat; hr Stenhammar utförde 4 hans pianostycken: "Sorg", "Solglitter", "Natt", "Böljesång", och fröken Valborg Svärdström sjöng 8 af hans sånger: "Morgonhälsning", "Snö", "Var stilla", "Två fjärilar", "Gammalt kväde" (från Helsingland), "Sommardofter", "Aftonstämning" och "Mitt rike". Kompositören blef vid detta tillfälle mycket hyllad af den fulltaliga publiken.

Att nu redogöra för Alfvéns produktiva verksamhet som tonsättare följer här en förteckning öfver hans verk med anförande af deras opus-tal.

Instrumental-verk: *Symfonier*, F-moll, op. 7; D-dur, op. 11; *Midsommarvaka*, Rhapsodi för stor orkester, op. 19; *En skärgårdssägen*, tondikt för stor ork., op. 20; *Elegie* för horn och orgel, op. 15; *Sonat* för violin och piano, op. 1; *Romans* för violin och piano, op. 3; *Prelude et Fugue* (utförd i Paris 1900 på svenska konserten); Pianokompositioner: *Menuett*, op. 2; *Triumfmarsch*, op. 10; *Sorg*, op. 14; *Skärgårdsbilder* (Solglitter, Natt, Böljesång), op. 17; — Sång med orkester: *Nyårskantat* för solo, kör och orkester, op. 12; *Klockorna*, för baryton och orkester, op. 13 (dikt af Frith. Holmgren — arrang. för sång och piano af Wilh. Stenhammar); *Herrens bön* för soli, kör och orkester, op. 16; Sånger med piano: *Tio sånger*, op. 4; *Vaggvisa*, op. 5; *»O stode du i kylig blåst»*, op. 6; *Lyriska stämningar*, op. 8; *Lyckans visor*, op. 9; *Trubadurens ande*, op. 18; *Fyra sånger till Maria*, op. 21; Manskvartetter: *Här är landet*, ord af Wilh. Nordin (Upsala studentsångföreningar tillegnad); *Friheten*, ord af biskop Thomas (intagen i "Sällskapets för svenska kvartettsångens befrämjande" årshäfte 1900). Dessa kompositioner förskrifva sig från 1895 till närvarande tid.

Beträffande arten af hr Alfvéns tonskapelser, visa de att han afgjordt hör till "nya skolan". Han är mera kontrapunktist än melodist. Hans idéer äro intressanta äfven der en djerf och invecklad harmonik mera öfverraskar än förnöjer samt hopar svårigheter för det tekniska utförandet såsom t. ex. i pianostyckena "Skärgårdsbilder". Berömd har han blifvit hufvudsakligen genom sin andra symfoni; populär synnerligast genom den vackra fosterländska kvartetten "Här är landet."

Lola Artôt de Padilla.

Intresset för sångerskan Lola Artôt de Padilla, som i dessa dagar konserterar här efter att i den norska hufvudstaden ha skördat rika lagrar, ökas genom den bekantskap vi fordom fått göra i vår hufvudstad med hennes ryktbara föräldrar, den berömda sångerskan och lärarinnan Derirée Artôt och hennes man, barytonisten Mariano Padilla, ehuruväl deras besök här inträffade för så lång tid sedan, att många väl icke nu ha dem i minne från den tiden. Deras första konserterande här egde rum i okt. 1877, då de läto höra sig på kgl. operan jemte violinmästaren Henri Wieniawski, pianisten Alfred Jaell och den märklige kontrabas virtuosen Bottesini. Sedan konserterade der paret Artôt-Padilla i april 1883, åtföljda af en pianist Ernst Schæling från Petersburg, och slutligen besökte oss hr Padilla 1887 i slutet af sept., då han uppträdde på fyra konserter i Musikaliska akademien i sällskap med Sigrid Arnoldson och den utmärkte violinvirtuosen Martin Marsick samt pianisten Luigi Arditi. Desirée Artôt (f. 1837) ingick 1869 äktenskap med Mariano Padilla y Ramos (f. 1842), den utmärkte spanske operasångaren.

M:lle Lola Artôt de Padilla har sålunda stort att brås på i konstnärligt, specielt vokalt hänseende. Efter konserterandet i Kristiania säges det i en tidning om henne följande: "vacker, vinnande med parisiskans smidiga elegans presenterade sig m:me Artôts unga dotter för Kristiania-publiken.

Hela salen var fyld af intresserade åhörare bland hvilka man såg kronprinsen-regenten och prins Wilhelm. Ingen konstnär är fullkommen efter tre års utbildning, men får man god skola kan man komma långt på vägen, och det var detta konsertgifvarinnan visste att hon var. Att hon gjorde lycka är väl öfverflödigt att nämna; hon måste eröfra sin publik, så harmonisk som hon verkade, så musikaliskt som hon sjöng. Efter den svåra valsen ur "Romeo och Julia" blef ingen ände på inropningarne förr än hon gaf ett extranummer och detta på norska, nämligen Sjögrens "Der driver en Dug over Spangebro"

M:lle de Padilla står på programmen såsom tillhörande Opéra Comique i Paris. Om hennes talang som scenisk konstnärinna yttras efter hennes uppträdande på operan i Wiesbaden såsom Mignon: "En fin, graciös och rörande framställning! Stämman är mjuk, lätt beslöjad mezzosopran, hvars klang går till hjärtat. Den är mästerligt utbildad. Såväl tonbildning som textuttal äro mönstergilla. Publiken var hänförd." "Le Figaro" säger om henne: "Rösten har en bedårande klang och hennes sångsätt är fulländadt."

Det vore utan tvifvel intressant att få höra m:lle Artôt-Padilla såsom Mignon på Stockholms operascen.

Beethoven och hans »Missa solemnis»*.

I ett bref till sin förläggare skrifver Beethoven samma år, från hvilket hans stora B dur sonat daterar sig (1818), att om han vore ekonomiskt oberoende skulle han endast skrifva kyrkomusik och symfonier samt då och då kammarmusik.

Redan samma år yppade sig ett tillfälle för honom, att få sin önskan uppfylld. Hans elev och vän, ärkehertig Rudolf, hade blifvit utnämnd till ärkebiskop i Olmütz, och denna tilldragelse kände sig Beethoven manad att fira med ett kyrkligt verk: *Missa solemnis* (D dur, op. 123). Med ifver kastade han sig öfver denna uppgift. Hans ursprungliga plan var emellertid icke så omfångsrik som verket sedan skulle blifva, och han hoppades få det färdigt till utförande vid den nye ärkebiskopens installerande. Men både med hänseende till messans storlek, arbetets svårighet och tiden bedrog han sig.

Beethoven egnade sig åt denna komposition med ett konstnärligt allvar, större, tycks det, än hvad han hittills egnat åt något annat. Han skref den, som Schindler säger, »i full öfverjordiskhet», och han har själf sedan kallat denna messa »mitt mest fulländade verk». Det visade sig att arbetet tog all hans kraft och själsspänstighet i anspråk. Hans idéer har väl aldrig förr varit så upphöjda, så rika och mångfaldiga, som på denna tid, då han arbetade som under ekstatiskt högtryck, men det musikaliska uttrycket fann han icke alltid så lätt. »Jag sitter och tänker, och tänker,» säger han; »jag har länge haft det i hufvudet, men det vill icke fram på papperet.»

När Beethoven skref största delen af messan i den stränga polyfona stilen, följde han icke blott traditionen, utan han sökte ock att med detsamma utveckla hela sin förmåga. I sjelfva arbetet och dess stränga fordringar sökte han sin tillfredsställelse. »Att komponera *Credo't*,» heter det, »kostade honom troligen mera besvär än annars en hel symfoni. Han tillbragte hela nätter med att slå takt med händer och fötter, innan han bestämde sig för att gripa till pennan, så att husvärden måste hota honom med uppsägning, om han icke slutade upp med sitt nattliga oväsen.» Och då Schindler besökte honom i sällskap med en främmande musiker, hörde de redan i trappan hur han sjöng, »eller rättare tjöt» fugatemat. Inkomna i våningen funno de Beethoven med förvridna drag och svetten rann nedåt ansigtet. »Han såg ut», säger S., »som om han varit i slagsmål med en hel här af kontrapunktister».

Messan kunde väl knappast ändå ha upptagit honom så mycket som den gjorde — i hela fyra år — om icke andra saker upptagit hans tankar och alldeles hindrat honom från att arbeta. Han blef nämligen vid denna tid utsatt för nya stridigheter med sin svägerska och bekymmer för den lättsinnige brorsonen Carl. Först 1820 blef det afgjordt att Beethoven skulle, trots moderns protester, blifva förmyndare för sin brorson. Under sådana ledsamma och störande förhållanden kom messan till och blef först 1822 fullbordad samt första gången uppförd i Wien den 7 mars 1824.

För att skrifva detta stora kyrkliga verk egde Beethoven icke en Palestrinas eller Bachs naiva religiösa tro. Redan på den grund har messan en väsentligen annan karaktär än dessa mästares kyrkokompositioner; och man har i allmänhet ansett att Beethoven icke hade sinne eller förmåga att skrifva religiös musik. I korthet må derför nämnas hvad man vet om hans religiositet och hvad som utgör messans egendomlighet.

I ett bref skrifver Beethoven om detta verk: »Mitt hufvudmål var att väcka religiös känsla, såväl hos de sjungande som hos åhörarne», och öfver »Kyriet» står det i hans manuskript: »Det kom från hjärtat — må det också gå till hjärtat» (Tryckt förändrades öfverskriften till: »Med andakt»). Af dessa båda yttranden får man ett klart intryck af hvad Beethoven afsåg med sin messa: han ville väcka andras religiösa, d. v. s. upphöjda, öfversinliga stämningar och framkalla de goda, ödmjuka, tillbedjande känslor, hvaraf hans eget hjärta var uppfyldt. Beethovens religion var alltså en konstnärlig stämningsreligion, så skild från den objektiva trosfasthet, hvilken präglar Bachs musik, som pietismens dagar från den franska revolutionens årtionden. Beethoven förklarade sjelf att religionen liksom generalbasen var »en i sig afslutad sak, hvarom man icke skulle disputera». Schindler säger, att hela hans vandel bevisar att han »till sitt inre var religiös, men att man med temligen säkerhet kan säga att hans religiösa åsikter mindre hvilade på kyrkans tro än hade sin källa i deism. Utan att hylla någon slags dogm erkände han helt visst Gud i världen, världen i Gud». Till dessa uttalanden bifogar Thayer att om Schindler med deism menar att Beethoven icke trodde på annat än *en* guddom, icke på en treenighet och särskildt icke på nödvändigheten af en medlare mellan gud och menniskan, så kan han (Thayer) försäkra, att detta stämmer alldeles in med hvad han känner till rörande denna sak».

En sådan religion är fullt ut konstnärlig stämning. Det är lätt förklarligt att Beethoven med denna personliga och svärmiskt religiösa känsla icke kunde skrifva ett strängt kyrkligt verk, egnadt till kyrkans kult. Ett sådant har messan icke heller blifvit. Med rätta säger M. Hauptmann (i sina bref till Hauser) att den hellre bör höras i konsertsalen än i kyrkan. Den är, likasom all Beethovens musik, ett uttryck af hans själsstarka personlighet, af hans lättrörda sinne och rika fantasi, som tager så mycket högre flykt ju fjermare han står det dagliga lifvet. Vid sidan häraf bär denna messa mer eller mindre tydligt prägel af det väldiga arbete Beethoven lade ned på detta verk som, efter hvad Schindler säger, »syntes gifva hela hans väsen en annan skepnad». En viss tyngd hvilar öfver messan; de heliga orden ha väl mäktat att sätta Beethovens konstnärsfantasi i rörelse (i »Credo» söker han till och med att efter Bachs mönster i H-moll-messan, musikaliskt belysa särskilda textord), men ord var något som verkar likt en hemsko för denne instrumenternas mästare. Detta märkes väl tydligast i det sista stycket: *Dona nobis pacem.* Beethoven tolkar det rent godtyckligt som »bön om inre och yttre frid» och skildrar så i våldsamma, ofta underliga tongångar krigets fasa och menniskans klagande bön om fred. Hela afdelningar har en starkt dramatisk karaktär och passar sålunda ej ihop med messans stil. Skönt och andaktsfullt, storslaget och stilfullt är i motsats härtill inlednings-»Kyriet», hvilket, likasom

* I dessa dagar uppförd här af Nya Filharmoniska sällskapet (Se »Från scenen och konsertsalen», detta nummer).

de närmast i Händels stil bildade fugerade satserna, är prägladt af Bachs anda. Helt modernt, just betecknande framåtskridandet från Bach och den äldre stilen, är deremot *Benedictus*, ett hänförande, lugnt rörligt stycke, hvari det från högsta läget nedstigande violinsolot illustrerar orden »qui venit i in nomine domini» (Välsignad vare han, som kommer i Herrens namn»). Egendomligt är också det halft filosofiska försöket att genom toner måla evigheten i den fugerade satsen »et vitam venturi sæculi» i slutet af *Credo*.

Till slut lemna vi här en förteckning öfver messans särskilda delar: I. N:o 1 *Kyrie:* N:o 2 Christe; N:o 3 Kyrie II; — II. *Gloria:* N:o 4; Gloria I; N:o 5 Gratias; N:o 6 Domine Deus; N:o 7 Qui tollis; N:o 8 Quoniam; N:o 9 Cum sancto spiritu; N:o 10 Gloria II; — III. *Credo:* N:o 11 Credo; N:o 12 Et incarnatus; N:o 13 Crucifixus; N;o 14 Et resurrexit; N:o 15 Et ascendit; N:o 16 Credo in Spiritum; N:o 17 Et vitam venturi —; IV *Sanctus.* N:o 18 Sanctus; N:o 19 Pleni; N:o 20 Osanna I; N:o 21 Præludium; N:o 22 Benedictus; N:o 23 Osanna II. —; V *Agnus: Dei* N:o 24 Agnus Dei; N:o 25 Dona nobis pacem.

Musikbref från Göteborg.

Den 30 januari var en särdeles njutningsrik afton för Göteborgs musikvänner. Musikföreningen hade då anordnat sin andra kammarmusiksoaré med uppträdande af den berömda Brysselkvartetten, herrar Schörg, Daucher, Miry och Gaillard. Programmet öppnades med kvartett A-dur af Borodin, en ytterst intressant komposition, hvars raffinerade svårigheter och starka stämningsmålningar kräfver ett utomordentligt fint utförande. Det var en fröjd att lyssna till, hvad denna kvartett kunde prestera. En sådan klangskönhet hos hvarje instrument och en sådan schatteringsförmåga från svagaste pianissimo till ett nästan orkestralt fortissimo får man mycket sällan höra. Men framför allt ett sådant mästerligt samspel, en sådan likställighet de olika stämmorna emellan, att ingen tränger sig fram på den andras bekostnad, med ett ord, det äkta kvartettspelets högsta och första regel fann man här genomförd med en sådan konstnärlighet, att den föreföll helt naturlig. -- Andra numret på programmet, kvartett C-moll op. 51 af Brahms utfördes på ett lika mästerligt sätt som det första. Priset togs dock, i vårt tycke, af sista numret, kvartett Ess-dur af den gamle skämtaren Dittersdorf. Den klarhet och musikaliska korrekthet, hvarmed detta nummer utfördes, öfvergår allt beröm.

Den 3 febr. gaf pianisten Sigfrid Laurin i Handelsinstitutets sal en konsert. Det sjukliga drömmarlynne, som genomgående präglade de olika numrens utförande, gjorde, att man mera fick intrycket af att genom en tillfällighet ha kommit att åhöra pianistens fria fantasier än att verkligen befinna sig på en offentlig konsert.

Den 11 febr. kommer allt framgent att bli en märkesdag i Göteborgs musikhistoria. Då invigdes nämligen Göteborgs konserthus. Svensk Musiktidnings läsare ha i senaste numret fått göra bekantskap med byggnadens utseende, hvarför vi nu kunna vända oss till förloppet af själfva invigningskonserten, som föranstaltats af Eduard Magnus' musikfond. Konserten gick af stapeln under Tor Aulins ledning med biträde af en orkester på 55 man samt Filharmoniska sällskapets kör och solister. Konserten inleddes med det präktiga förspelet till Mästersångarne i Nürnberg, som i betraktande af den från olika småkapell i staden sammanförda orkestern och de få repetitionerna gick med god sammanhållning. Derpå följde Normans kantat (vid invigningen af Musikaliska akademiens byggnad) för solostämmor, kör och orkester. Kören, som inöfvats af dir. Ruben Liljefors, klingade friskt och vackert. Bland solisterna må framhållas fru Mraz, som med lifligt och intelligent föredrag utförde sitt parti. Sista numret på invigningsprogrammet utgjordes af Beethovens sjunde symfoni, hvars utförande var värdt allt beröm.

Söndagen den 12 febr. återupprepades invigningsprogrammet från dagen förut.

D. 15 febr. gaf Emil Sjögren i Konserthuset en konsert med uteslutande egna kompositioner under medverkan af sångerskan fru Clary Morales, pianisten fru Zelmica Asplund och violinisten herr André Mangeot. Violinisten och tonsättaren utförde tillsammans sonat för violin och piano E-moll op. 24, poème op. 40 samt fantasi öfver två svenska folkmelodier op. 45. De vackra melodiska tonsättningarna utfördes af herr Mangeot med vacker ton och godt föredrag. Herr Sjögrens fina, mjuka pianospel är nogsamt bekant. Fru Clary Morales, ackompanjerad af tonsättaren, utförde sex Sjögrens-sånger med liffullt och intelligent föredrag. Fru Zelmica Asplund spelade Erotiken n:r 1, 2 och 3 med mjukt och behagligt anslag och ett personligt inträngande i kompositionernas karaktär, som gjorde detta nummer på programmet till ett litet helt för sig.

Konsert gafs i Handelsinstitutets sal den 17 febr. af tvenne danska konstnärer, sångerskan fröken Ellen Beck och violoncellisten fröken Agga Fritsche. Fröken Beck öppnade konserten med en aria ur Glucks »L'innocenza giustificata», sjungen med stor stiltrohet i föredraget, samt Le Violette af Scarlatti; vieare sjöng fröken B. fem sånger ur Lange-Müllers »Sulamith och Salomon», som föredrogos på ett gripande sätt; sex sånger af Brahms, Schubert, Wolff, Doering, Weber och Martini gjordes med god karakterisering. I det hela hade sångerskan en mycket lycklig afton. Fröken Fritsche spelade Konsert D-dur af Joh. Svendsen, Cantabile af Cesar Cui och Tarantella af Alf. Piatti samt Chant triste af A. Arensky och Am Springbrunnen af Davidoff och ådagalade en aktningsvärd teknik samt framför allt ett musikaliskt allvar, som bör båda godt för hennes framtida utveckling.

I Konserthuset gåfvo herr Lundqvist och fru Östberg den 21 febr. en konsert under medverkan af fkn Agda Lysell. De båda vackra rösterna gjorde sig utmärkt gällande i det stora rummet. Herr L. sjöng Vasahymnen ur op. Gustaf Vasa af Naumann, Värfningen af Söderman samt svennens sång ur »I rosengården» af Svedbom. Det var liksom om herr L. ej kunde komma riktigt i stämning denna afton. Föredraget var ovanligt matt och först i svennens sång återfann man det rika hjertedjup, hvarur herr L. så ofta frikostigt öser. Fru Östberg föredrog Rec och aria ur »Friskytten», Aria ur »Gioconda» af Ponchielli, Romans ur »Lalla Rookh» af David samt Polska af Dannström och glänste med sin härliga, välskolade stämma och sitt effektfulla föredrag. Konserten afslutades med Duett ur »Hamlet» af Thomas, som utfördes på ett förtjenstfullt sätt.

Söndagen den 26 febr. gafs åter en orkesterkonsert af Eduard Magnus' musikfond i Konserthuset, denna gång under ledning af kapellmästaren H. Hammer från Lausanne. Programmet utgjordes af Symphonie pathétique af Tschaikowsky; ouverture till »Den flygande holländaren» af Wagner; La jeunesse d'Hercule af Saint-Saëns samt Scènes pittoresques af Massenet. Man måste verkligen förvåna sig öfver, att herr Hammer, med en så oskolad orkester och efter endast fyra repetitioner lyckades åstadkomma ett så godt utförande af de svåra saker, programmet innehöll. Genast från början märkte man, att han hade orkestern fullständigt i sin hand, och den precision och nyansrikedom herr H. utvann ur sitt material konstaterade en ovanlig förmåga och rutin hos ledaren.

Fru Maikki Järnfelt gaf den 1 mars en konsert i Konserthuset. Hon föredrog dervid icke mindre än 17 olika sånger, alla valda med god smak. Fru J. har ett mycket lifligt temperament, och hon låter detta emellanåt till den grad hänrycka sig, att sången blir oskön. Vid sådana tillfällen förlorar hon herraväldet öfver stämman; hon chevrotterar då till den grad, att tonen blir obestämbar, textuttalet otydligt. I mindre högdramatiska sånger åter förstår hon att inlägga just den

rätta stämningen, att gifva åhöraren just den rätta uppfattningen af sångens innebörd. Hennes man, kapellmästare Armas Järnefelt, skötte ackompanjementet på ett ytterst fint och tilltalande sätt.

H—t.

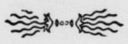

Musikpressen.

Musikaliska konstföreningen har till sina medlemmar nyligen utsändt:

för piano två händer

Beckman, Bror: *Om Lyckan*. Tondikt för orkester. Op. 10, Arrangemang för piano af tonsättaren.

Sjögren Emil: *Sonat*. N:o 2, A-dur. Op. 44.

Beckmans komposition har för orkester utförts af konsertföreningen i dec. 1902. Om namnet "Lyckan" skall tyda på "något som skiftar", så kan det förklaras deraf att kompositionen skiftar mellan rätt vackra, "lyckliggörande" melodier och annat, som i harmonisk konstruktion och utarbetning är mera konstigt än vackert. Klaverutdraget är ingalunda lätt. Sonaten af Sjögren är tillegnad pianisten fröken Märtha Ohlson och utfördes af henne på den konsert hon nyligen gaf här. Den intressanta sonaten väckte då mycket bifall.

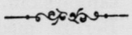

Litteratur.

Finsk Musikrevy innehåller i Första Marshäftet följande: Till musiken, dikt af Jacob Tegengren — Beethovens VIII Symfoni, af M. W. — Bref från Dresden, af A. Ingman — Tolfvister, af A. R. G. Stenius — Fredrik Pacius' minne. — Hvarför besöker du så sällan orkesterns populära konserter? (Inkomna svar) — Litteraturanmälan — Utlandets musikpress — Insända musikalier — Konsertkritik — Smånotiser. Artikeln "Tolfvister" rör gammal kvartettsång och forna sångarfärder och härom önskar Red af revyn få bidrag till deras karakteristik äfvensom upplysningar om i privat ego befintliga bref, kompositioner i manuskript, porträtter etc. af Fredrik Pacius, som af redaktionen tacksamt emottagas.

Zeitschrift der Internationalen Musikgesellschaft. Jahrg. VI. Heft. 6 innehållande.: Alb. Göhler (Leipzig): Robert Eitner † — I. G. Prud'homme (Paris): La Question de Concerto — J. Spencer Curwen (London): Regarding English Glees — A. Heuss (Leipzig): Melchior Franck und Valentin Hausmann. Ausgewählte Instrumentalwerke — Musikberichte, etc.

Neue Zeitschrift für Musik innehåller i N:o 9: Karl Thiessen: Zu Wiedererweckung des deutschen Volksliedes — Paul Hiller: "Die Tanzerinn". Oper in 3 Aufzügen von Arthur Friedheim — Max Rikoff: "Cherubin". Gesungenes Lustspiel in 3 Akten von F. Croisset und H. Cain, Musik von J. Massenet. —; N:o 10 Hermann Feibler: Tonsetzer der Gegenwart. 1. Ermanno Wolf-Ferrari — Caligula: Saison-Betrachtungen — Neu Musikalien etc.

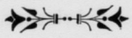

FÖLJETONG.

Kompositörer och djur.

Efter *Eugen Islani.*

Då den franska pantomimen "Den förlorade sonen", till hvilken musiken skrifvits af den franske kompositören Wormser, gick öfver åtskilliga tyska scener, så fäste man sig bland annat vid det lyckade sätt, hvarpå i musiken en flugas surrande återgafs. En fransk tidning visste då att berätta, att Wormser under ett par dagars tid haft en fluga inspärrad i sitt arbetsrum för att kunna musikaliskt fasthålla och bestämma hennes surrande. Först sedan han lyckats härmed, kunde han i toner omsätta det egendomliga "flugmotivet". Huru mycket sanning det finnes i denna anekdot, den frågan lämna vi därhän. Måhända har man här blott en af de många reklamnotiser, som förfärdigas, då något verk af egendomligare art ser dagen.

I alla fall kan genom denna anekdot listan öfver de djur, som öfvat inflytande på kompositörer vid skapandet af berömda musikverk, ökas med ännu ett. Ty hittils har väl ingen fluga spelat någon roll vid tillkomsten af ett tonverk. Liten är för öfrigt ingalunda denna lista, och vi välja här ur högen för ro skull några exempel på dylika relationer mellan musici och djur. Dock måste vi på förhand tillstå, att måhända ej för alla dessa anekdoter det historiska ursprunget kan påvisas. Reklamens gudinna har i alla tider försvårat arbetet för historiens gudinna.

*

Om Auber, mästaren till "Den stumma", "Fra Diavolo m. fl., berättas, såsom för öfrigt tämligen bekant torde vara, att han hälst komponerade till häst och att han på hästryggen komponerat de flesta af sina verk. Den kroppsrörelse, som framkallades genom hästens galopperande, gaf impulsen åt hans geni. Hans häst var sålunda kanske den ende, som med rätta kan kallas en Pegas. En dag ville kompositören passera torget "Des innocents" på en tid, då det var alldeles fullt med folk. Då får han den galna idén att rida rakt in i vimlet, och han realiserade sin tanke så snabbt, att polisen ej hann att hålla honom tillbaka. Naturligtvis uppstod ett förfärligt oväsen: alla månglerskorna skällde och skreko, och polisen resonnerade. Auber drog sig på sin snabbfotade häst skrattande ur detta kaos, som han själf frambesvurit; ja, han skrattade till och med godt, då man kom och utkräfde höga böter för ofoget; ty kompositören hade fått modell för torghandeln i "Den stumma".

Auber var för öfrigt, i förbigående sagdt, en stor hästvän. Hans stall hörde till de finaste i Paris, och hans hästar slukade säkerligen ej så få af hans honorar och tantiémer. Kanske har man också hans hästkärlek att tacka för ett verk, som väl ej tillhör hans mest bekanta, operan "Bronshästen", hvilken han för öfrigt åstadkom på kortare tid än något af sina andra större arbeten.

(Forts.)

Från scenen och konsertsalen.

Kgl. teatern. Mars 3, 16. Tschaikowsky: *Jolantha* (frk. Svärdström, gäst). — 4. Adam: *Konung för en dag* (Pifféar: hr Nylander, deb, Zephoris: hr Malm). — 5. Boito: *Mefistofeles* (Margareta: fröken Svärdström, gäst; Helena: fru Lindberg; Martha: frök Edström). — 6. Tschaikowsky: *Eugen Onegin.* — 8. A. Hallén: *Waldemarsskatten* (50 ggn. — Ava: fru Hellström; Bylgia, Unna, Dufva, Dröfn: frkn Hulting, Lagergren, Lindegren, fru Claussen; Waldemar Atterdag, abboten, borgmästaren, Ung Hans, Olof Eskilson, Ebbe Strangeson, en härold: hrr Forsell, Sellergren, Strömberg, Söderman, Ödmann, Ericson, Mandahl). — 9. Tschaikowsky: *Jolantha* (frk. Svärdström); — Mascagni: *På Sicilien.* — 10. Verdi: *Aida.* — 11. Boito: *Mefistofeles* (Margareta-Helena, Martha: fruar Lindberg, Mandahl). — 12. kl. 1/2 2. *4:de Populära symfoni-matinéen.* 1. Cherubini: Uvertyr till »Vattendragaren»; 2. Saint-Saëns: Konsert för violoncell (hr Christiansen) och orkester op. 33, A moll; 3. Berlioz: Ungersk marsch ur »La damnation de Faust»; 4 a) Puccini: aria ur »Manon Lescaut», b) Verdi: Bolero ur »Sicilianska aftonsången» (signora Maria Labia); 5 Bizet: »I Rom», suite för orkester; Kl. 1/2 8: Rossini: *Wilhelm Tell.* — 13. Gounod: *Faust* (Margareta: frk Ester Osborn, 1:sta deb.). — 14 Nya Filharmoniska sällskapets 2:a abonnementskonsert. Program: Beethoven: »Missa solemnis», D dur. Solister: fruar Lyckseth-Schjerven, D. Edling, hrr H. Malm, E. Stiebel. Dirigent: hr Wilh. Stenhammar. — 15. Wagner: *Tannhäuser.*

Östermalmsteatern. Mars 3—15. R. Planquette: *Surcouf.* — 5. *Vermländingarne.* — 12. *Den ondes besegrare* (matinéer).

Vetenskapsakademien. Mars 15 *2:a kammarmusiksoaréen* af Aulin-kvartetten och hr W. Stenhammar. 1 Ludv. Norman: Stråkkvartett, A moll, op. 65; Cesar Franck: Pianokvintett, F moll; Mozart: Stråkkvartett, Ess dur.

Musikaliska akademien. Mars 3, 8. Konserter af fru Maikki Järnefelt. Biträdande: hr Armas Järnefelt. — 9. Stor populär visafton af hr Sven Scholander. — 10. Konsert af hr Hugo Alfvén. Biträdande: frk Valborg Svärdström, hr W. Stenhammar.

Katarina kyrka. Mars 5. *Folkkonsert* af Konsertföreningen. Solist: hr W. Stenhammar; dirigent; hr Tor Aulin.

Fröken Svärdströms gästspel har, såsom ofvan synes fortsats å kgl. teatern, som för öfrigt icke bjudit på något nytt om ej såsom sådant får räknas en repris af Halléns populära opera »Waldemarsskatten», som nu gafs för 50:de gången och hvari hr Strömberg ersatt hr Lundqvist i borgmästarens roll. Nytt i personväg har förekommit genom uppträdande af ett par utländska sångerskor, signora Maria Labia, syster till den 1893 – 94 vid vår opera engagerade Faustina Labia, och fröken Ester Osborn, tillhörande en svensk till Amerika inflyttad släkt, som ursprungligen heter Esbjörn. Den förstnämnda af dessa sångerskor sjöng på symfonimatinén en aria ur Puccinis »Manon Lescaut» till piano och Bolero ur »Sicilianska aftonsången» af Verdi med orkester. Den sistnämnda sången slog mest an och sångerskan, som utan större röst dock särskildt eger goda höjdtoner och koloratur, vann rätt lifligt bifall. Fröken Osborn besitter ej heller stor stämma men var i Margaretas roll ganska behaglig samt redde sig godt, om än icke synnerligen briljant, med koloraturen i juvelarian. Äfven hon hyllades varmt af publiken. Nämnda matiné hade för öfrigt intressant program. En violoncell-konsert af Saint-Saëns spelades talangfullt af hr Christiansen, medlem af hofkapellet, och utom Cherubini-uvertyren fick man höra den Berlioz'ska präktiga Rakoczymarschen och till slut Bizets vackra och spirituella suite »I Rom». Utförandet under hr Hennebergs ledning var hedrande både för honom och orkestern. En annan opera-konsert, af storslagen natur, var Nya Filharmoniska sällskapets med Beethovens »Missa Solemnis» under hr Stenhammars ledning. Orkestern var till större delen konsertföreningens, och hr Aulin spelade särdeles vackert solot i det gudasköna »Benedictus». I allo goda solister medverkade, näml. fru Lyckseth-Schjerven, fru Edling, hrr Malm och Stiebler. Kören, som delvis behöft starkare besättning, skötte sig väl och det hela fick en värdig framställning.

Vid konsertföreningens 2:a folkkonsert i Katarina kyrka upptog programmet Schuberts H-moll-symfoni, Mozarts C-moll-konsert för piano (hr Stenhammar) och ork., Festuvertyr af Norman och Andante af Tschaikowsky. Aulinska kvartettens kammarmusiksoaré borde ha varit mera besökt. Den inleddes med Normans vackra A moll kvartett, med det sköna Andantet särskildt anslående, och slutade med en klassisk Mozartkvartett. Mellan dessa njutningsfulla nummer var inflickad Cesar Francks storslaget mystiska men musikaliskt föga njutbara pianokvintett i F moll, spelad af Aulinarne och hr Stenhammar för några år sedan. Numret framkallade stort bifall, säkert mest egnadt åt de spelande. Fru Maikki Järnefelt hade icke fullt hus på sina konserter denna gång, men mycket tacksam publik. Vi måste till en konsertrevy i nästa nummer uppskjuta närmare omnämnande af hennes program af bristande utrymme i detta.

Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten.

Kgl. teatern. För närvarande är operan beröfvad två af sina förnämsta krafter, i det fru Jungstedt har tjänstledighet i och för helsans vårdande och lär befinna sig vid Rivieran, samt fröken Liva Edström för att göra konststudier i utlandet. Båda våra Carmenrepresentanter ha sålunda lemnat oss.

Musikaliska akademien höll den 27 febr. under ordförandeskap af vice præses, justitierådet Karl Silfverstolpe, ordinarie månadssammankomst, hvarvid löpande ärenden behandlades.

Vid företaget val utsågs till direktör för musikkonservatoriet tillförordnade direktören, professor Oscar Bolander.

Till ledamot af valkommittén utsågs akademiens sekreterare, d:r K. Valentin, till ledamot i kommittén för afgifvande af förslag till utdelning af statsstipendier åt svenska tonsättare hr Tor Aulin.

Biträdande läraren i pianospelning, hr Viktor Wiklund, förordnades att under innevarande termin fortfarande upprätthålla den befattning som pianolärare, hvilken professor Bolander tillförene innehaft. Orkesteranförarens, musikdirektör C. A. Bergströms, ansökan om förlängd tjänstledighet på grund af styrkt sjukdom beviljades, och befattningen skall upprätthållas på sätt förut under terminen skett.

Slutligen anmäldes gåfvor till akademiens bibliotek från fröken Nathalia Salomon, d:r A. M. Myrberg och organisten Svante Sjöberg.

Till hyllning åt Manuel Garcia, den berömde sångmästaren, som föddes d. 17 mars för 100 år sedan, har Musikaliska akademien, af hvilken Garcia sedan 1848 är medlem, till honom sändt en adress, textad af arkitekten Agi Lindegren och innesluten i pärm af röd maroquin, på framsidan prydd med en kartusch utförd i mångfärgad mosaikinläggning. I dess midt ses en lyra på blått fält med bokstäfverna M. G. Ornamenten omslingras af grön lager. Adressen, skrifven på franska, har följande innehåll:

Till monsieur Manuel Garcia.

K. Musikaliska akademien, som har glädjen och äran att räkna er såsom en af sina medlemmar, har ansett det vara en kär plikt att vid hundraårsdagen af er födelse till er rikta sina varma lyckönskningar och gifva ett uppriktigt uttryck åt sin djupa vördnad och lifliga beundran.

Sverige och isynnerhet dess Musikaliska akademi står till er, käre mästare, i stor tacksamhetsskuld för den undervisning i den ädla sångkonsten, som ni med så omfattande skicklighet meddelat flera af våra mest uppmärksammade lyriska artister, och främst den största af de sångerskor som gjort Sverige heder, den oförlikneliga Jenny Lind. Sålunda är ert namn för alltid inristadt i vårt lands musikannaler.

Stockholm den 26 januari 1905.

I k. Musikaliska akademiens namn:

GUSTAF.

Karl Valentin.

Musikdirektör Gustaf Hägg, vår framstående orgelspelare och komponist, förbereder en konsert, som skall ega rum söndagen d. 2 april i Klara kyrka.

Christian Sinding har blifvit utnämnd till kommendör af Vasaorden, andra klassen. Sedan 1900 är den norska tonsättaren ledamot af Musikaliska akademien i Stockholm, hvilket ej kom att nämnas i den biografi, som n:o 4 af Sv. M. T. innehöll.

Fröken Mandis Ågren, den från Göteborg bördiga sångerskan, har nyligen konserterat i Berlin med stor framgång. Berl. Tag. prisar hennes vackra, friska och väl utbildade mezzosopran samt uttrycksfulla sång.

Fröken Signe Rappe gaf d. 8 mars i Berlin en mycket lyckad konsert i Bechstein-salen. Den talrika, eleganta publiken föreföll synnerligen intresserad Den unga sångerskans omfångsrika, klangfulla sopran har under Berlinstudierna för den utmärkta sångerskan, fröken Therese Behr vunnit en betydlig utveckling.

Programmet upptog mest tyska sånger. De öfriga numren af Pettersson-Berger, Stenhammar och Backer-Gröndahl vunno lifligt bifall. Sångerskan hyllades med en mängd blombuketter.

Fröken Rappe, dotter af general Axel Rappe, har, som bekant, sjungit med stor framgång på konserter i Stockholm äfvensom i landsorten och i Köpenhamn.

Regnbågen är namnet på en af skriftställaren hr F. Nycander upprättad »überbrett'l», som den 4 mars började skimra i Tattersall. Hr N. hade till biträdande med romanssång fru Ulla Hartmann och hr Adami samt till ackompagnatör hr Adrian Dahl. Fröken Tyra Dörum och en ung fröken Sjöblom utförde deklamationsnummer.

Operaturnéen kallas ett litet operasällskap af 15 personer under direk-

tion af de från operettscenen bekanta sångarne Carl Carlander, Richard Lundin och Sigurd Hagman, hvilket sällskap med god framgång gifvit föreställningar i landsorten under säsongen. Nyligen har det gästat Kalmar och där uppfört »Trubaduren» och »Den vilseförda». I sistnämnda opera sjöngs Violettas parti af fröken Elna Thollefsen, som i den förra utförde Leonoras, båda »på ett helt förträffligt sätt». Äfven hr Hagmans Alfredo och Manrico, fru Carlanders Azucena, hr Carlanders Germont d. ä. och grefve Luna, hr Lundins doktor och Ferrando samt kapellmästare Paul Scholtz, undfå sin beskärda del af loforden.

Upsala. Den 2 mars gafs här konsert af hr Hugo Alfvén med samma biträden och program som vid hans konsert härstädes d. 10 mars.

Helsingborg. Symfonikonsert gafs här under dir. O. Lidners ledning d. 12 mars. Programmet upptog: 1 Mozart: Symfoni Essdur; 2 Beethoven: konsert för violin (frök. Sigrid Lindberg från Stockholm); 3. Svante Sjöberg: Gustaf Vasa-uvertyr; 4. Liszt; Polonaise, Edur. Utförandet i sin helhet, äfvensom ledningen berömmes mycket. Ekonomiskt var företaget garanteradt genom teckning af för saken intresserade på platsen.

Från våra grannland.

Kristiania. Mars 1—13 Nationalteatern har af pjeser med musik denna tid uppfört »Fossegrinnen» och »Maria Stuart i Skotland.» Den 12 mars gafs en symfonikonsert med biträde af M:lle Lola de Padilla och pianisten Nanne Storm. Programmet upptogs af orkesternummer: Tschaikowsky: Italiensk Capriccio, Berlioz: Sylfernas dans, Händel: Largo, Sibelius: Musette, Liszt: 2:a Rhapsodie. M:lle Padilla sjöng romans ur »Mignon» och Orientale af Em. Sjögren m. m. Af konserter är märkligast Musikforeningens 5:te, som under hr Iv. Holters ledning gafs d. 4 mars med biträde af en ung violinist, frk. Elsa Soot Wagner, och operasångaren Halfdan Rode. Programmet upptog: 1 Selmer: »Prometheus», symfonisk dikt för orkester (1sta gång). 2 Tartini: konsert för violin och ork.; 3 Sigurd Lie: »Wartburg», sånger med piano; 4Wieniawski: Polonaise, Chopin-Wilhelmj: Nocturne, Nachez: Zigeunerweisen (frk. Wagner); 5 Grieg: »Landkjending» för manskör, solo och ork. Hr Eyvind Alnæs biträdde som ackompanjatör. Fröken Wagner, som nyss förut firat triumfer i Tyskland, tog publiken här »med storm», säges det. D. 3 gaf pianisten Martin Knutzen en folkkonsert med biträde af fru Cally Monrad. Konsertgifvaren utförde Sonat op. 37 af Tschaikowsky, Fantasi och konsertetude af Chopin samt Schubert-Liszts »Erlkönig». D. 6 gaf M:lle Lola de Padilla sin 2:dra konsert med frk. Nanne Storm som ackompanjatris. Holters körförening gaf sin 4:de säsongs 1:sta konsert. d. 9 d:s. med biträde af frk. Agnes Hansen samt hrr Eyvind Alnæs, Har. Heide och C. F. Saaby. Programmet var följande: 1 Sinding: Sånger för damkör, sopransolo och piano; 2 Händel: Sonat, A-dur, för piano; 3 Scener ur »Olav Trygvason» för soli kör och piano. D. 10 mars gaf frk. Elsa Wagner en egen konsert, hvarvid hon spelade Griegs Sonat n:o 2 för violin och piano, Wieniawski: Faust-fantasi och Mazurka, Bach: Chiaconne, Rubinstein: Romans. Dagen derpå gafs en konsert af pianisten Olga Pommerenk, som bl. a. utförde Saint-Saëns' G-moll-konsert, op. 22 och Beethovens G-dur-konsert op. 58.

Helsingfors. Mars 1—13. Enda musikpjesen, som har gifvits här denna tid, är den förr omnämnda "Prinsessan Törnrosa" på Finska teatern. — Filharmoniska sällskapet gaf d 6 mars sin 9:de symfonikonsert med violoncellisten Elsa Ruegger som solist. Programmet upptog: 1. Beethoven: Symfoni N:o 8; 2. Arensky: Variationer (öfver ett tema af Tschaikowsky) för stråkorkester; 3 Victor Herbert: konsert för violoncell; 4 Rich. Strauss: Förspel till operan "Guntram." D. 13 gafs af Filh. sällsk. en folkkonsert. D. 8. gaf sångerskan, markisinnan Elna de Prado konsert med bitr. af dir. Merikanto (piano). Hon omnämnes af en kritiker såsom "en begåfvad musikälskarinna, hvars prestationer höras med nöje och särskildt i mindre salonger böra vara af icke obetydlig effekt". Akademiska sångföreningen, Studenternas blandade kör och sångkören Yliopiluskunnan Laulajat gåfvo tillsammans d. 2 o. 5 konserter till förmån för den akademiska musikstipendiefonden. Vid vanliga konserterna af Filh. orkestern i Societetshuset under dir. Kajanus' ledning har föken Elsa Ruegger ett par gånger medverkat som solist.

Vid de den 3 april å Finska teatern begynnande föreställningarna af Wagners "Valkyrian" komma hufvudrollerna att uppbäras af följande personer: Brünnhilde: fru Ellen Gulbranson, Fricka: fru Fanny Clopatt, Sieglinde: fru Maikki Järnefelt, Siegmund: hr Franz Costa, Wotan: hr A. Ojanperä, Hunding: hr O. Kruskopf. Herr Costa tillhör hofteatern i Stuttgart. Hr Järnefelt dirigerar orkestern, som består af in- och utländska krafter. Filharmoniska sällskapets har ej kunnat erhållas.

Köpenhamn. Mars 1—13. Kgl. teaterns repertoar har i förra hälften af månaden upptagit af pjeser med musik: "Ragnarök", "Der var en gang", Sven Dyrings hus", "Liden Kirsten" samt veaudeville-baletten "Lifjægerne paa Amager" af Bournonville med musik af N. Holm. Fredriksbergs-teatern har från Berlin importerat en 3 aktsoperett "Madame Sherry", af M. Ordonneau med musik af Hugo Felix; denna säges vara liflig och kvick och pjesen gjorde stor lycka. — Konserter ha gifvits af sångerskorna fru Engeline Rasmussen och frk. Betty Hirsch, och d. 14 gafs af hr Sigfrid Laurin från Sverige en "klaverafton". Hr L. berömmes för ett mycket fint musikaliskt spel.

Från andra land.

Paris. På Opéra Comique har i januari uppförts Saint-Saëns' »Helena» (först gifven i Monte Carlo) samt »Daria», lyrisk dram i 2 akter af Ad. Aderer och Armand Ephraim, musik af Georges Marty. På Châtelet har gifvits en musikalisk legend i 4 delar, »Barnkorståget» af Gabriel Piérné, ett verk som vid staden Paris' senaste pristäflan fick ett berömmande omnämnande.

Dödsfall.

Eitner Robert, förtjänstfull musikhistoriker, f. 22 okt. 1832 i Breslau, afled i början af förra månaden. Han började sin verksamhet som pianolärare i Berlin och utgaf då »Hilfsbuch beim Klavierunterricht». Han försökte sig äfven som tonsättare. I slutet af 1850-talet slog han sig på musikförfattareverksamheten, stiftade »Sällskapet för musikforskning» 1868, hvars »Monatshefte für Musikgeschickte» började utkomma 1869, och vann slutligen stort rykte och allmänt erkännande genom sitt vidlyftiga »Käll-lexikon», som 1904 afslutades med det 10:e bandet samt omfattar biografier och bibliografier öfver musici och musiklärda från den kristna tidräkningens början till midten af det 19.e århundradet, ett, säges det, »ovärderligt uppslagsarbete». Flera andra skrifter af honom har utkommit.

Moran-Olden, Fanny, berömd operasångerska, har aflidit på en anstalt för sinnessjuka nära Berlin. Dotter af öfvermedicinalrådet d:r Tappehorn, föddes hon i Oldenburg d. 28 sept. 1855. Efter sångstudier för Haas i Hannover och Augusta Götze i Dresden erhöll hon först engagement i Frankfurt a. M. 1878, efter att året förut ha debuterat i Dresden som Norma under pseudonymen Fanny Olden. Hon gifte sig 1879 med barytonisten Karl Moran, verkade 1884—91 vid Stadtteatern i Leipzig och till hösten 1895 vid hofteatern i München. Ett andra äktenskap ingick hon med den bekante barytonisten Bertram. Fru Moran-Olden var berömd som Wagnersångerska och sjöng såväl sopranpartier (Donna Anna, Isolde, Norma) som altpartier (Fides, Leah).

Svensk Musiktidning.

Nordiskt Musikblad. — **25:te** årgången. — *För hvarje musikaliskt hem, utgifves 1905 efter samma plan som förut, innehållande* ***populär läsning i Musikaliska ämnen, porträtter*** *med* ***biografier*** *etc. Tidningen utkommer två gånger i månaden (utom juli—aug.). Pris* ***5 kronor*** *pr år, lösnummer 25 öre. Prenumeration sker här å* ***Expeditionen, Kammakaregatan 6, 1 tr. öfv. gården,*** *i* ***bok- och musikhandeln,*** *å posten och tidningskontor.* ***I landsorten*** *prenumereras bäst å* ***posten.***

Obs.! *Nyttan af en musiktidning för musikbildningen i hemmet torde ej kunna bestridas. Framför dagliga tidningar eger en sådan fördelen att den förvaras och bildar, så att säga, en musikhistorisk uppslagsbok. Rätta platsen för utgifvandet af en musiktidning är hufvudstaden, där musiklifvet är högst och rikast utveckladt. Svensk Musiktidning meddelar ock en kontinuerlig redogörelse för musiklifvet i vår hufvudstad, i landsorten samt i Norges, Finlands och Danmarks hufvudstäder, utförliga biografier med fina porträtt, instruktiva artiklar, följetonger m. m.*

OBS. Porträtter med fotografier i ***N:o 1, Adolf Lindgren. — Fr. Vult von Steijern. — Georges Beer; N:o 2, Wilh. Kienzl. — Mischa Elman; N:o 3, Ellen Beck. — Agga Fritsche; N:o 4, Christian Sinding; N:o 5, Märtha Ohlson. — Valborg Svärdström*** (som Jolantha).

J. G. MALMSJÖ, PIANOFABRIK
Kongl. Hofleverantör
GÖTEBORG
Etablerad 1843

Begagnade instrument tagas i utbyte. Bekvämaafbetalningsvilkor.

Den *enda* svenska Pianofabrik, som vid mångfaldiga täflingar *alltid* erhållit *högsta* priset.

Talrika intyg från framstående musici och konstnärer.

GULDMEDALJ »för utmärkta flyglar och pianinos»
Göteborg 1891 Malmö 1896 Stockholm 1897
ensam bland svenska pianofabriker.
Inalles *21 första pris*

J. LUDV. OHLSSON
STOCKHOLM
Hamngatan 18 B.

Flyglar, Pianinos och **Orgelharmonier** af de bästa *svenska* och *utländska fabriker* i **största** lager till **billigaste** priser under fullkomligt ansvar för instrumentens bestånd.

Obs.! **Hufvuddepôt** för **Blüthners** och **Rönischs** världsberömda Flyglar och Pianinos.

I Musik- och Bokhandeln:
Populär
Piano-Skola
med
Klaviatur-Tabell
för noternas snabba inlärande.

Ny lättfattlig undervisningsmetod för barn, öfversatt och bearbetad efter
Prof. **H. von Bocklet.**
Häft. 3 kr., i pappband 3:50, clothband 4 kr.

»Enkel, praktisk och fullt systematisk, gående i lagom hastighet och utan hopp från det lättare till det svårare. Torde vara den bästa pianoskola vi hittills haft i Sverige En ytterligare förtjänst hos det verkligen vackra arbetet är att bearbetaren förmått göra det så alltigenom svenskt som det värkligen är».
(Gotlands Allehanda)

Elkan & Schildknechts Musikhandel
28 Drottninggatan 28.

Albumblad.
5 melodiska tonstycken
af
Adrian Dahl.

(Romans. Humoresk. Perpetuum mobile. Aftonstämning. Marche triomphale). — ***Prisbelönt musikbilaga*** — finnes till salu à 1 kr. å Svensk Musiktidnings expedition.

PIANOLEKTIONER

efter bästa metod, ledande till god teknisk och verkligt musikalisk utbildning, meddelas af undertecknad till moderat pris. Anmälan kan äfven ske skriftligen. Mottagning kl. 9—10 f. m. och 3—4 e. m. Tel. Brunkeberg 14 97.

Kammakaregatan 6, I tr. öfv. gården.

Frans J. Huss.

Ludwig van Beethoven,
vackert porträtt å kartong, finnes i bok- och musikhandeln à **50 öre.**

Svensk Musiktidnings Expedition.

För Porträttsamlare!

Fina Sköntrycks-exemplar af Svensk Musiktidning, flera årgångar, säljas billigt å tidningens expedition.

Å Svensk Musiktidnings Expedition, Kammakaregatan 6, samt i bok- och musikhandeln finnes till salu

MELODISKA MINNESBLAD

4 Pianostycken — *Barcarole. Mazurka, Canzonetta, Nenia* — af Frans J. Huss. Pris 1 kr.

Eleganta Permar

till ***Svensk Musiktidning*** finnas till salu uti flera färger. Pris kr. 1,50, hos A. F. Högbergs bokbinderi, Davidbagaresgata N:o 22—24.

INNEHÅLL:

Hugo Alfvén (med porträtt). — Lola Artôt de Padilla (med porträtt) — Beethoven och hans »Missa solemnis» — Musikbref från Göteborg af H-t. — Musikpressen. — Litteratur. — Följetong: Kompositörer och djur. Efter Eugen Islani. — Från scenen och konsertsalen. — Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten, från våra grannland och andra land. — Dödsfall. — Annonser.

Walinders Tryckeri Aktiebolag, Stockholm 1905.